

Osynlig märkning stoppar tjuven

>>> **ELCYKLAR ÄR SÄLLAN BILLIGA** och är därmed mycket intressanta för tjuvar. Men för den som inte vill bära med sig cykeln upp till lägenheten finns det lösningar. Vi tittar närmare på en uppfinning som ska stoppa tjuven.

TEXT & FOTO GUSTAV FORSBERG

Du står där utanför butiken med en skinande ny elcykel. Och inser att dyrgripen lätt kan bli stulen. Så du köper ett riktigt bra lås och ser till att cykeln alltid är fastlåst i något utomhus.

Men trots att låsen har namn som granit etcetera så är det en falsk trygghet. En tjuv med batteridrivna vinkelslip får loss cykeln på ett klick. Andra sätt är att spruta köldsprej på ett bygellås och sen knacka av det med en handslägga. Eller bända upp det med en domkraft. Sätten är olika men resultatet är för det mesta det samma: tjuven får med sig din cykel och försvinner.

Men tänk om tjuven blir stoppad av polisen som upptäcker lasten av exklusiva cyklar. Poliserna fattar misstanke och söker på cyklarnas ramnummer. Men får ofta ingen träff. För i praktiken är det få som kan uppge sitt ramnummer när de gör sin stöldanmälan. Så bilen med de stulna cyklarna vinkas iväg utan åtgärd. Och poliserna suckar.

Pär Sandevik kommer till Allt om Elcyklars redaktion för att visa hur man kan förändra denna historia. Han säljer ett märksystem knutet till ett internationellt register (ISR).

– Jag börjar med att sätta på dessa fem dekaleringar med en unik kod på din cykel, berättar Pär. Förslagsvis sätter vi dem synligt på ramen, batteriet, i naven och

en liten dekal undanskymt på motorns undersida. Dessutom fäster jag en varningsdekal väl synligt på styret om att cykeln är stöldmärkt och registrerad i ISR (International Security Register).

Det fiffiga är att texten på dekalerna är perforerad. Så när Pär sen penslar dekalerna med en lösning rinner vätskan igenom perforeringarna och den unika koden etsar sig in i lacken. Det går knappt att se några spår av märkningen med blotta ögat. Ska den synas krävs ultraviolett ljus.

PÄR DEMONSTRERAR GENOM att ta fram en rambit från en cykel med en nästan helt bortpissad dekal. Så fort han riktar UV-lampan lyser märkningen upp i blått, även på områdena där dekalen helt pillats bort. Nu är det hur lätt som helst att se den unika koden som gömts under dekalen.

– Självva dekalerna är gjorda så att de faller i bitar om man försöker dra bort dem, säger Pär. Visst går det ändå att pilla bort dekalerna om man har tid och tålamod. Men det hjälper ju inte. För numera har polisen och tullen UV-lampor i bilarna som de använder rutinmässigt för att lysa på misstänkt tjuvgods.

Nu är cykeln märkt. Återstår bara att registrera den unika koden på ISR-registret plus att jag får skriva ramnummer och kontaktuppgifter inklusive mejl och mobil. Vem som helst kan söka på ISR-koden men ser då bara om cykeln är stulen eller slaktad. Polisen har en egen inloggning i ISR som visar allt som finns registrerat på den unika koden.

LÅT OSS NU återvända till exemplet med bilen lastad med cyklar som verkar vara stulna. Klockan är ett par timmar efter midnatt. Polisen riktar UV-lampan mot en elcykel och ser märkningen direkt. De slår in koden i ISR-registret, får upp att du är registrerad som ägare och ringer dig. Yrvaket svarar du att cykeln står fastlåst utanför ditt hus. Inte nu längre, säger polisen. Men vi har den här och har gripit de som stal den.

– Man skulle även kunna märka cyklar med märk-DNA, berättar Pär. Men då måste polisen ta ett prov och skicka in det till ett labb för att få veta vem ägaren är. Det tar lång tid innan svaret kommer. Om cykeln däremot är ISR-märkt, kan vem som helst med en mobil omedelbart kolla om den är stulen eller slaktad. Polisen får dessutom fram både din adress och ditt mobilnummer.

↑ PERFORERAD MÄRKNING SÄTTS PÅ.

↑ BRA ATT MÄRKA ÄVEN NAVEN.

↑ MÄRKNING LYSER I UV-LJUS.

↑ LAPPARNA ÄR MEST TILL FÖR ATT VISA ATT CYKELN ÄR MÄRKT. BILDEN PÅ VÄNSTERSIDA VISAR HUR LAPPARNA SEDAN BESTRYKS MED VÄTSKA SOM LYSER I UV-LJUS. EN VÄTSKA SOM ETSAR SIG IN I LACKEN. DEN SYNS KNAPPT FÖR BLOTTA ÖGAT.

↑ PILLIGT MEN EFFEKTIVT.

↑ DET GÅR ATT SKRAPA BORT LAPPEN ...

↑ ... MEN MÄRKNINGEN SYNS ÄNDÅ.

Men om tjuvarna aldrig blir stoppade och kontrollerade av polisen, vad gör märkningen då för nytta? Jo, den kan försvåra för tjuvarna att sälja den stulna cykeln vidare. Hälare köper inte gärna stöldgods som kan identifieras.

Med en egen UV-lampa kan hälaren direkt upptäcka att cykeln är märkt och vägra köpa den, berättar Pär. Visst går det att få bort märkningen genom att slipa ner lacken där märkningen finns. Men sen ska lacken lagas med exakt samma kulör utan att det syns vilket är svårt.

–Tjuvar vill inte ha en massa krångel.

Så när de läser på dekalen att din cykel är märkt kommer de troligen att ta en annan cykel, säger Pär och ser riktigt nöjd ut.

390 KR KOSTAR setet för att märka och registrera cykeln. Registreringen i ISR ingår utan någon årlig avgift. Det är ganska enkelt att göra märkningen själv men cykelhandlare som säljer märkningen sköter även den delen för runt 250 kr. Om sen cykeln säljs så är det lätt att föra över registreringen av cykeln på den nya ägaren.

Men trots att min redaktionscykel nu är märkt så kommer jag nog även i fortsättning att alltid ta med mig displayen när jag låst cykeln. Och även batteriet och sadeln när det går utan alltför mycket besvär. Samt förvara den inomhus så ofta det går.

JAG HOPPAS ATT märkningen ska minska risken att den stjäls, när jag ändå måste låsa fast den utomhus. För det handlar inte bara om pengar. Jag älskar just denna cykel och vill inte förlora den! ✖